

„Frontiera“ care apără republica fantomă

Oamenii din Chircăiești, Căușeni, sunt nevoiți să-i înfrunte pe „grănicerii” separatiști, care și-au instalat recent un post ilegal în sat. Și asta în timp ce premierul Vlad Filat și liderul de la Tiraspol Evgheni Șevciuk își strâng mâinile, sugerând că „situația e sub control”.

„Welcome to Chircăiești”, ne îndeamnă în stil occidental, la intrarea în sat, un panou și monumentul unei gospodine socialiste rămas din epoca URSS. Nimic european însă în localitatea situată la vreo 80 de kilometri de Chișinău, aproape de așa-zisul hotar cu autoproclamata republică nistreană.

Pe lângă grijile ce țin de arat, semănat sau cu ce să se încălzească la iarnă, localnicii mai au o problemă de la o vreme – trebuie să-i înfrunte pe așa-ziii grăniceri separatiști care și-au instalat în sat un post și-i „amendează” cu sute de lei pentru „trecerea ilegală a hotarului”. Oamenii n-au de ales și plătesc. Iar seara, la știri, află mirați că încă o rundă de negocieri în formatul 5+2 „s-a soldat cu succes”.

Nimeni dintre oficiali nu poate spune cu exactitate când și de ce între Chircăieși și Copanca, satul de peste deal, a apărut o bară metalică mobilă, iar alături – un vagon în care sunt adăpostiți așa-ziii oameni ai legii. Nu a explicat acest lucru nici Tiraspolul. Localnicii presupun că e din cauza că drumul care trece prin sat a fost de importanță militară în timpul conflictului armat de la Nistru.

„DE CE CĂLCAȚI PE PĂMÂNTUL NOSTRU?!”

Vasile Banu (49 de ani) are un teren agricol la Copanca, la o distanță de vreo trei kilometri de casă și face des acest drum pentru a-și îngriji pământul. Bărbatul spune că bara a apărut

acum o lună, iar odată cu ea și problemele sătenilor. „Eram patru în mașină, toți cu sapele. Ne-au oprit și ne-au obligat să plătim câte o sută de lei de fiecare. În caz contrar, trebuia să ne întoarcem înapoi și să înconjurăm 46 de kilometri”, ne-a povestit Vasile Banu.

Și cei care își pasc vitele sau pur și simplu vin cu lemne de la pădure sunt luați la rost. „Îmi aduceam de foc pentru iarnă. M-au obligat să las mașina și să plec pe jos acasă după bani ca să achit amenda. Abia după aceea mi-au dat voie să trec”, își amintește Viorel (30 de ani).

La fel au pățit-o și alții. Separatiștii s-au luat după Evdochim Arion (45 de ani). L-au ajuns tocmai în sat, i-au barat calea cu mașina și i-au reproșat: „Pocemu vî topcite nașu zemliu?!” (De ce călcați pe pământul nostru?! – n.r.). „Ei spun că le aparține o fâșie cu o lățime de 400 de metri, așa că fac ce vor”, se indignează bărbatul.

ACUZAȚI CĂ AU TRECUT ILEGAL

Tot aici, la mijlocul lunii iunie, a fost reținut un inspector al Poliției Criminale al Comisariatului din Căușeni, împreună cu fiul său, iar la scurt timp a fost oprit și un executor judecătoresc. „S-a întâmplat în jurul orei 12.30. Trei inși, în uniforme separatiste, de grănicer, ne-au baricadat cu mașinile și ne-au spus că «am traversat ilegal frontiera de stat». Ne-au eliberat pe la 19.00, după ce ne-au întocmit câte un proces-verbal prin care am fost avertizați oficial să nu mai trecem pe acolo”, ne-a povestit Alexandru Dutca.

Joia trecută, n-am găsit niciun „grănicer” la post, doar bariera și vagonul. Oamenii din sat ne-au explicat că separatiștii în uniforme ba apar, ba dispar de la post, iar în unele zile pur și simplu patrulează zona. „Este o ocupare abuzivă a pământului și atentare la libera circulație, inclusiv la dreptul de proprietate. Organele de drept ar trebui să inițieze cauze penale și să-i atragă la răspundere

pe cei care ocupă samavolnic terenuri publice, estorchează bani, restricționează trecerea”, susține Alexandru Zubco, jurist la Asociația Promo-LEX.

Primărița din Chircăiești, Galina Ceban, a alertat autoritățile raionale. „De 20 de ani parcă și-ar bate joc de noi. E dureros. Vrem să ne deplasăm fără probleme și să pășim liber pe pământul nostru”, spune edilul.

„Este evident că se comit abuzuri, dar ne trebuie material probant pentru o cauză penală. Fiecare apreciază situația cum dorește. I-am atenționat pe localnici să nu se lase provocați, să nu trebuiască apoi să facem declarații și tot felul de recomandări”, a precizat Ion Oboroceanu, procurorul raionului Căușeni.

CREDEM NAIV ÎN SCHIMBĂRI

Ion Solonenco, șeful delegației moldovenești în Comisia Unificată de Control, care a trimis acum două săptămâni un apel către toate părțile implicate în procesul de negocieri, spune că problema va fi discutată la ședința de joia viitoare. „Postul a fost instalat fără a respecta înțelegerile. Toți cunosc despre asta, și Moscova, și SUA, și OSCE”, afirmă generalul Solonenco.

Pe de altă parte, analiști de la Chișinău susțin că, deși reprezentanții celor două maluri de Nistru se întâlnesc adesea și vorbesc despre îmbunătățirea situației, mai e mult până la soluționarea conflictului. „Marionetele de la Tiraspol – că e Lițkai și Smirnov sau Șevciuk și Ștanski – nu decid nimic. Conflictul are loc între Moldova și Rusia. Schimbarea decorațiilor în spectacolul «five plus two» nu ne apropie de reglementarea conflictului. În stânga Nistrului KGB-ul continuă să-și bată joc de cetățenii moldoveni, iar asta ne vorbește despre faptul că suntem naivi când credem că se produc schimbări profunde”, comentează Oazu Nantoi.

Sursa: Adevarul.ro/Moldova